

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumerarea se face în Săbiiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poște cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretul pnenumerării pentru Săbiiu este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 90. ANULU XX.

Săbiiu, in 9/21 Novembre 1872.

tru celelalte părți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri s'reine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două'ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Diu'a onomastica a Majest. Sele Imperatesei și Reginei.

Săbiiu 7 Novembre.

Astadi s'a serbatu in biseric'a noastră din cetate diu'a onomastica a Majestății Sele Imperatasei și Reginei Elisabet'a împreunându-se cu St'a liturghia rugăciuni pentru fericit'a și îndelung'a viață a prea înaltei Dóme.

Comisariulu regescu pentru investigarea averii bisericesci din Metropoli'a serbésca, Baronu Maiteny au aflatu, că in 12 ani s'au cheltuitu din fondulu inalienabilu alu Metropoliei serbesci 140,000 fl. adeca un'a suta patru-dieci de mii! Asiá dara ce au fostu adunatu Metropolitii in decurgerea de 200 ani cu multa crutiare, acum Congresulu in 12 ani au cheltuitu celu putienu a două-diecilea parte. Slaba conscientiositate din partea Congresului, iera mare ignorantia a canóneloru positive din partea clerului, care au lasatu maiorității sa prepădesca asiá o suma insemnata. — Cum ne vomu purtá noi románii de relegea resarităna cu banisiorii nostri, și cu fondurile noastre mici, arata pracs'a de până acum, dara și mai bine va arată viitoriulu; de aceea sa cetimu protocoalele congreseloru și sínódeloru eparchiali și archidiecesane, și sa cunoșcemu, ca nu este nimic'a asiá usioru, decâtu din ga'ta a cheltui, dara greu este, a completá cele odata cheltuite, cându isvórele venituriloru lipsescu.

In diet'a din Pest'a vedemu din două telegrame scurte ca s'a intemplatu ce-va. Unu telegramu de alalt'a-eri spune ca in sedintia din acea di C s e r n a t o n y au supusu unei critice aspre responsulu min. de justitia la o interpelatiune despru denumirea de judecatoriu a unui B a t a g l i a r i n i, nota bene, din partea Fiumei, carele are peccatulu de nu scie limb'a magiara și nu póte face referade in limb'a acést'a. Din telegramu se vede mai departe ca ministrulu-presiedinte contele L o n y a y au refrántu cele disse de antevorbit oriulu seu iera-si in termini aspri. Csernatony face contr'a-observare carea provóca unu tumultu, carele nu se domolesce decâtu cu inchiderea ori-cárei discussiuni și prin urmare a sedintiei din partea presiedintelui dietei. — Pána aci telegramulu primu.

Din alu doilea telegramu se vede ca ministrulu intregu s'a declarat ca in urm'a scenei celei scandalóse din diu'a precedentă se va retrage, deca nu i se va dá de către partid'a lui Deak satisfactiune deplina. — Pusetiune curiósa și pentru ministeriu și pentru partida. Suntemu curiosi sa vedemu ce pusetiune voru luá ambe partite.

„P. Ll.“ scrie despre tractatulu cu Romani'a in privint'a incopciarei drumurilor de feru urmátorele: S'a statoritu cá liniile drumului de feru (austro-ung.) sa se impreune (cu cele romanesci) la Iticani, Vercerov'a, Vulcanu, Oituzu și Timisiu. Liniile ce se termina la Iticani suntu dejá predate comericiului și o conventiune speciale va regulá cestiunile speciale. Cele-lalte patru linii suntu: dela Temisió'a preste Orsióv'a la Turnu-severinu; dela Petrosieni preste passulu Vulcanului la Filiasi; dela unu punctu potrivit alu drumului orientalu ung. preste Oituzu la Galati și dela Brasiovu preste Timisiu la Ploiesti.

Austro-Ungari'a cladesce dela Temisió'a preste Lugosiu, Caransebesiu și Rusiav'a vechia până la confinie legatur'a cu drumulu de feru Turnu-severinu—Bucuresci. Regimulu romanescu are sa constrúesca lini'a dela Filiasi până la passulu Vulcanului cá legatura cu lini'a Petrosieniloru, ceea ce are a se întregi din partea noastră. Temisió'a—Turnu Severinului și Petrosieni—Filiasi se voru cladi deodata și totu asiá se voru transpune comericiului.

Cátu pentru lini'a Brasiovu—Ploiesti, Austri'a da concessiune până la Timisiu, fără garantia din partea statului; din partea Romaniei se da concessiune pentru Timisiu—Ploiesti acelor'a-si concessiunari fără garantia, inse pre lângă o scutire de contributiune pre 40 ani, espropriatiune gratis pre dominiuri, dara punendu o cautiune de 25,000 fl. pre milu.

In diet'a din Tirolu ultramontanii opusetionali regimului, dupa cum i cualifica „liberalii“ din Vien'a, forméza majoritatea. Majoritatea acést'a e contr'a tramiterii la senatulu imperiale, fiindu federalista. Minoritatea credu ca majoritatea se va dechiará contr'a și regimulu va poté pasi la alegeri directe pentru reichsrat. Majoritatea inse a alesu dintáiu deputati, se intielege ca toti din senulu seu, cari apoi voru avé a nu merge la senatulu imperiale, și apoi au paresitu diet'a. Regimulu in urm'a pasiloru maiorității se vediu silitu a dechiará diet'a de disoluta. — Ast'a e passivitate adevérata!

Diet'a din Tirolu nu e disoluta, ci e numai inchisa.

Sub viziratululu celu scartu alu lui Mithad-pasi'a s'a escatu o diferentia între Romani'a și Greci'a, pentru ca cea dintáiu a fostu opritu exequatur'a consulului grecescu din Brail'a in urm'a unei arestări a unui individuu, comise de consulu cu ignorarea totale a autoritatiloru románe, și crescuse până la gradulu celu seriosu alu unei rupturi de referintie diplomatice, nu numai între Romani'a și Greci'a, dara și între Romani'a și Turci'a, carea gasi ocaziunea bine-venita de a-si reduce la valóre nisce drepturi usurpate de a investi ea pre consului dtn Romani'a cu dreptulu de exequatura. Dreptulu acestu din urma, reclamatu pre nedreptu de turci, Romani'a 'lu respinge cu totul. Cu ocaziunea acést'a sublim'a Pórt'a mai voiá a impededá pre Romani'a sa nu inmultiesca armat'a romána preste 30,000 și Domnitoriulu sa nu imparta decorationi. Diplomati'a celoru-lalte poteri nu potú fi indiferenta la conflictulu acest'a și asiá notele au inceputu a curge din tóte părțile. Scirile cele din urma dela Bucuresci și Constantinopole spunu ca diferint'a braileana se póte privi de resoluta. Mijlocirile diplomatice au avutu succesulu doritu și in scurtu tempu se voru introduce iera-si relatiunile cele mai cordiale între Aten'a și Bucuresci. Ce va face Pórt'a cu cele-lalte preteniuni ale sele nu scimu. Noi credemu ca le va face uitate.

In adunarea natiunale din Versailles s'a cetitu unu mesagiu alu presiedintelui republicei, din care sa vede dorint'a de a se consolidá republica conservativa.

„Sórteaceea verosimile a Itali'e“ se dicea inca inaintea de aparerea fasciculu din urma din „Nuova Antologia“ ca are sa fia discutata in memorat'a fóia periodica. Insemnatarea articolului e de a se cautá in mare parte si in insusi numele autorului Diomedea P a n t a l e o n i. Acest'a a avutu o rola considerabile la negociárile din anii 1860 și 1861 între Cavour și curtea papei, intrerupte in fine prin mórtea celebrului barbatu de statu alu Itali'e. In acestu articulu arata Pantaleoni ca Itali'e este cu cele mai multe staturi europene in relatiunile cele mai bune și ca in fapta Itali'a nu are de a se teme de alti inimici decâtu de depusii principii italiani, a căroru inimicitia inse este nepericulósa.

Celu mai neimpecatu inimicu, carele nu obosesce a dorí de o parte blestemulu ceriului asupra, și de alta parte intrarea francesiloru in Itali'a este curtea papista. Dupa parerea lui Pantaleoni teme-

rea de o intervenire armata a Franciei in Itali'a nu e cu totulu fără temeiu. Franci'a asiá de mândra de glori'a ei de arme de odinóara resimte cu dorere caderea ce a suferit'o și doresce a-si pune la locu renumele celu belicosu, pastratu cu atat'a jelsia, și inca a contulu unui vecinu, carele, dupa cum dicu inimicii, a fostu asiá de ingratu, de a lasatu pre Franci'a singura in necasu, pre Franci'a, cárei Itali'a are sa-i multamésca renascerea sea. Considerându mai de aprópe Pantaleoni situatiunea Franciei afla, ca de acolo nu are sa se téma nimenea de intervenire armata și deca se va schimbá regimulu și Enricu alu V aru devení rege alu Franciei.

In privint'a acést'a dice mai departe: Eu credu ca nu vatemu rezerv'a ce trebnie sa observe cine-va la publicarea espectoratiuniloru facute de barbati in pusetiuni oficiali, cându enarezu ce mi-a respunsu inainte de acést'a cu unu anu dlu Thiers, vorbindu cu densulu despre temerile multoru italiani. „Eu nu tienu de o imposibilitate, dice Thiers, suirea contelui de Chambord vre-odata pre tronulu francesu, dara sa presupunemu, ca elu ori altulu dintre aventurieri aru pune mán'a pre frenelre regimului fraucesu, ide'a de a dechiará și portá resbelu cu Itali'a o va respinge dela sine cá pre cea mai absurda.“

Pantaleoni mai espune ca de poterea lumésca a papei e pace și mai depárte care e situatiunea interna a Italiei și periculi cari se potu desvoltá din trens'a și ajunge apoi la conclusiunea: Mántuirea Italiei aterna cu deosebire dela introducerea reformeloru liberali și dela departarea tuturor elementeloru nemorali.

Diuarulu magiaru „Hon“ despre organizarea fondului regescu.

(Capetu.)

„Lauda Domnului, pres'a noastră inca trage degetu cu a loru, și ei va succede, deca trebuie cá sa convingemu Europ'a, ca noi privimu, ca a sositu tempulu acel'a, cându sa impartasimu la benefacturile invingeriloru celoru stralucite din 1848 și pre poporulu fundulu regescu, carele — potemu fi superbi — merita a fi egalu indreptatitu numai din acea cauza inca, ca ce locu esce pre teritoriulu Ungariei.

Si cumea poporulu până acum a fostu eschisu dela egal'a indreptatire, aceea o póte multami dea-dreptulu filoru egoisti ai sei, pre cari nimicu nu-i mántuie de sub sarcina responsabilității pentru aceea.

Deca scrutámu istoria autonomiei sasesci, aflámu, ca aceea in fondu are preste totu acelea-si base cu autonomia unui comitatu, și asiá numit'a „Universitate“ a natiunei sasesci nu e alt'a, decâtu ceea ce e „congregatiunea unui comitetu municipal“, și numai intr'atát'a se deosebesc, încátu nu s'a desvoltatu in aceea-si directiune cu autonomia celoru-lalte comitate. Pentru ca e mai pre susu de tóta indoiél'a, ca la inceputu fundulu regescu a fostu unu comitatu cu centrulu in Săbiiu. Apoi mai târdiu, cându poporatiunea a inceputu a cresce și din Ville s'au facutu sate, iera din sate orasie; atunci ne mai fiindu de ajunsu unic'a administratiune din centru, au inceputu a se esmite de aici oficia de districtu — orasiesci de centru, cam cá oficiale de judi cercuali (preture), dánduli-se totu mai mare jurisdictiune sub supraveghiarea și superioritatea centrului principale (comitele, fõispanulu și adunarea generale.) Asiá s'au formatu municipiele sasesci și in cele siepte judetie care municipie apoi mai târdiu au devenitu de sine statatóre și au incursu in adunarea generala prin deputatii loru deosebiti. Asiá s'a facutu din unu comitatu mai multe comitate, și asiá s'a compus din deputatii acestor'a adunarea generala a comitatulu și din acést'a universitatea sasésca de astadi.

Numai din acestu punctu de vedere e de a se judeca autonomia separata de administratiunea judeciara si economica a sasiloru, ca si a celor-lalte comitate de atunci. Multele curioze, ce apoi in decursulu timpurilor le-au incarcatu privilegiile pre acesta autonomia, acelea, dupa cum le-au suflatu ventulu progresului de pre autonomi'a magiariloru si dupa constitutiunea separata a secuiloru: asiá trebue sa le sufle si dupa autonomi'a sasiloru. Acés't'a o pretinde interesulu cetátienuloru patriei, cari traiescu in staululu constitutiunei intemeiate pre principiulu egalitátiiei de dreptu. Si aceea sasi nici nu o potu postí, cá noi sa facemu pre teritoriulu patriei nicaire, si in otarulu nimenui unu locu de panda isolatu, din care câte-va mii de ómeni se pândesca autonomi'a tierei si pre cetátienui patriei.

Ne tienemu de detorintia a face atentu pre guberniu, cá proiectulu de lege in privinti'a organisárei fundulu regescu sa-lu puna inaintea dietei in asiá forma, cá nu cum-va se escite reactiunea in patria pentru recástigarea privilegiiloru si a pretensiuniloru basate pre acele pretotindenea si la toti acei'a, cari si pre unde respentivii, inchinându-se principiulu celui mare din 48, mai multu de buna-voia aruncara vechiturile privilegiiloru lor, numai cá sa véda unitatea statului si se traiésca in acés't'a sub egidea egalei indreptari in aceea-si fericire si securitate, care si o voru crea impreuna cu toti cetátienui patriei.

Numai aceea se o amintescu, ca cátu de curiosu aru fi d. e. déca secuii aru avé dieta la Agyagfalva séu la M. Osiorheiu? Dara póte avé urmári mai mari o procedura fára tactica in cestiunea acés't'a.

E dereptu, ca sasi a v a v u t u s i d i e t a, d. e. pre la 1850, si cu deosebire in 1863, cându au abdisu deplinu dela autonomi'a lor si si-au contopitu tíera in imperiulu celu mare austriacu. Acea inse s'au intemplat in contr'a legi, de aceea s'a si nulificatu de Majest. Sea regele (?) Cu alte ocaziuni inca s'a mai amestecat universitatea in treburi de ale legislatiunei, dara pre dreptu a fostu provocata la ordine totu-deun'e. adesea in modu aspru si cu titulature nu prea onorifice.

Atari aspiratiuni contieniu si conclusele conferintiei din Mediasiu, tiente inaintea alegeriloru, cari intre altele aru pune deasup'r'a municipieloru, sasesci cá fóru de instanti'a II-a in lini'a întâia pre universitatea sasésca si numai in a dóu'a lini'a pre ministeriulu de interne. Cine cunosce istori'a universitátiiei memorata mai susu, indata vede nelegalitatea acestui fóru midlocitoriu intre ministeriu si municipiele sasesci, care nelegalitate o maresce si ingreunarea si întârdiarea administratiunei.

Intr'unu casu aru fi lucrulu posibilu, déca ad. fundulu r. intregu aru deveni numai a n u m u n i c i p i u. Si considerându, ca municipiele sasesci s'au formatu in directiune nelegala, încátu totu orasulu mai marisoru face u n u m u n i c i p i u cu districtulu, si asiá orasiele si in acestea patricii bureaucratiei, apasa si despoia pre comunele si pre sasi din districtu, pre poporulu fundulu regescu in sensulu propriu: tocmai interesulu acestui poporu pretinde cá intregu fundulu regescu sa se faca unu municipiu. Déca inse fundulu regescu nu s'aru reduce chiaru la starea primitiva, la u n u m u n i c i p i u, apoi totu-si la tota intemplarea aru fi destulu, cá spre exemplu orasiele mai mari sa remána cu dreptu de municipiu, iéra din cea-lalta parte a fundulu regescu — considerându si aceea, ca câte-va municipie s'au desvoltatu intr'unu modu divergente de cele-lalte — sa se faca celu multu dóue m u n i c i p i e. Intr'aceea in sa mi rezervu a vorbi mai pre largu despre acesta cestiune intr'unu altu articlu, ce voi scrie despre regularea municipieloru din Ardél.

Acum modest'a mea parere in cestiunea organisárei fundulu regescu, este cá art. de lege XLII din 1870, ce suna despre organisarea municipieloru din tíera, sa se estinda si preste fundulu regescu in totu cuprinsulu seu, cá o lege, la a cárei aducere au participatu si deputatii sasesci, prin urmare o tienu de buna, si cá o lege între a cárei margini sasii tocmai atát'a autonomia potu avé si pre venitoriu in administratiune si in economia, cáta au avutu si pána acum'a. Justiti'a e déjá organisata pre base uniforme. Iéra ce privescu asiá numit'a avere nationala a sasiloru, cástigata in diferite tipuri, aceea purificându cele de purificatu, si complanându cele de complanatu, se o imparta între sine spre scopuri scolastice, séu spre alte scápuri.

Nationalitatea si religiunea sasiloru intru atát'a

o asecuréza legile nóstre mai vechi si mai nóne, si cu deosebire legile despre nationalitate si cele despre instructiunea poporului, încátu, déca cauta la esemplulu celu mai nou alu locuitoriloru Elsatiei si ai Lotaringiei, e imposibile sa nu fia cu cea mai mare recunoscintia fratii sasi cátra marinimositatea magiara.

Iéra ce se tiene de impregiurea, ca d-v. dloru sasi ve temeti influinti'a politica de inaltiarea romániloru, unguiloru, secuiloru si greciloru din fundulu regescu: credeti-me d-v. ca, pána cându intr'atát'a e in mán'a d-vóstre factorulu principale alu averei si alu culturei, — déca ná ve veti sci sustiené influinti'a si pre venitoriu, dienu, atunci in desiertu ve tieneti de privilegiile ruginite, ce eschidu pre altii, ca acele nu vi-o voru pastrá. Sa nu ve fia frica d-v. de egalitatea de dreptu, nici de concurenti'a de emulatiune libera. Acelu poporu 'si da insusi testimoniu de paupertate, care pre lángá atát'a possessiune si pre lángá atát'a superioritate in cultura, cá a d-vóstre, se teme a est la concurentia libera cu acelu poporu, pre care pána acum totu-deun'a l'a apesatu si trantitu pána la pamentu in tota privinti'a.

Eu in interesulu poporului sasescu in sensulu propriu si alu altoru popóre din fundulu regescu dórescu, cá acés't'a sa fia eliberatu de asuprile patriciloru in tota privinti'a. Iéra acestu scopu se póte realisá numai, déca legea municipale (a comitatelor R.) se va estinde si preste fundulu regescu, asiá, cum e.

Trad. „Gaz. Tr.“ Franciscu B a k c s i.

Primirea fondurilor din Carlovétiu.

P e s t ' a, in 13 Noemyre 1872.

Caus'a romániloru ortodocsi din Banatu si Ungari'a, in privinti'a fonduriloru bisericesci din Carlovétiu — este regulata, si partea ce prin impacatiunea de anu s'a acordatu romániloru — este primita.

Alalta-eri, adeca luni nóptea, sosi aici comisiunea nóstra primitóre si eri sér'a fondurile se transportara la Aradu.

Pentru final'a regulare si primire, prin contielegere reciproca s'a fostu defiptu, ultimulu terminu pre ultimel'e dile ale lui Octomvre si resp. cele dintáiu ale lui Novembre cal. n.

Sámbeta in 1 Noemyre s'a infacisiatu in Carlovétiu II. Sea dlu eppu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu cá presedinte alu comisiunei románe, si cu dlu Iulianu Ianculescu, cá membru din partea sinodulu eparchialu de Caransebesiu, iéra Marti in 5 Noemyre s'a infacisiatu dlu V. Babesiu, cá reprezentante alu delegatiunei románe si membru alu comisiunei primitóre. Din caus'a urgentiei de o parte, iéra de alt'a a neregularitátiiei comunicatiunei in acestu tempu, precum si din consideratiune pentru starea betránetiiloru si morbositátiiei dlui eppu-presedinte, caletori'a a trebuitu sa se faca prin Aradu, Temisiór'a, Baziasiu si de aci pre Dunare in susu, o caletoria impreunata cu multe greutáti si neplaceri.

In Carlovétiu mai întâiu de tóte printr'unu procesu verbalu s'a adosu in curatu cu administratiunea fonduriloru de acolo, cifrele pretensiuniloru speciali si modulu respunderi acelor'a in numerariu, in obligatiuni publice si private si in interese restanti.

Membrii administratiunei fonduriloru serbesci suntu: Esc. Sea administratorele patriarchiei, eppulu de Pacratiu, Nicanore Gruicio, eppulu nou-numitu alu Neoplantei, Germanu Angeliciu, primariulu urbei Carlovétiu Stef. Risticu, consiliariulu financiaru Nenadovicu cá contabile, si secretariulu nationalu J. Ciriciu. Cu acés't'a deci a avutu comisiunea romána de lucru.

De locu la prim'a intelnire, s'au facutu comisiunei románe unele dificultáti, la cari acés't'a nu se potea aseptá.

Prim'a dificultate a fostu in privinti'a intereselor ce prin pactulu incheiatu, competu pártiei románe dela 1 Iuliu 1871. De óre ce ministeriulu ungurescu de cultu in ordinatiunea sea din 11 Maiu a. c. prin carea a comunicatu sanctiunea majestatica pentru impacatiunea facuta, specificându cele ce suntu a se dá romániloru, a trecut cu vederea acele interese, administratiunea fonduriloru din Carlovétiu nu se credea nici detórie, nici indreptatita a respunde acele interese ce ajungu sum'a de 23,220 fl. — In acesta privintia comisiunea romána a staruitu a se telegrafá indata ministrului si a cere deslegare resp. indrumare telegrafica speciale. Acés't'a s'a facutu; románii din a loru parte inca au solicitatu, si astu-feliu Vineri in 8 Noemyre sér'a

a sositu deslegarea ministeriale, corespundiatóre pretensiunei romániloru.

Alte dificultáti s'au facutu in privinti'a cametelor dupa capitalulu in bani, carele se aréa ca a diacutu dela tempulu resolutiunei imperatesci, adeca dela inceputulu lui Maiu a. c. incóci, nefolositu in cass'a nationale; mai departe in privinti'a cametelor restanti dela detóriele private ce ni se cedeau si pre cari restantie trebuiá sa le primésca románii in tipu de numerariu; in fine in privinti'a noru compensári dupa hártiiele de statu si dupa unele sume radicate antecipando.

Tóte aceste dificultáti au trebuitu delaturate, pána a ajunge la actulu primirei, si ele tóte s'au delaturatu prin capacitári reciproce, in contielegere fratiésce, facendu si un'a si alta parte concessiuni ecitabili.

La urma s'a statoritu form'a documentelor pentru adeverirea predárii si primirei — asemenea prin contielegere comuna, astu-feliu, încátu sa se economisedie spese si tasse de mii de floreni.

Sumele primite dupa regularea tuturor cestiuniloru si respective dubietátiloru ce se escasera — s'au calculatu astu-feliu:

I. Capitalulu de 300,000 fl. s'a urcatu prin interesele dela 1 Iuliu 1871 la 323,2000 fl. v. a.*)

Spre acoperiréa acestei sume s'au cesu:

a) Obligatiuni private, deplinu ipotocate in valóre de 247,650 fl.

(NB! Dupa invoiéla trebuiá sa primimu 253,000 fl. in obligatiuni private, dara pre lángá acesta suma nu se poteau complaná interesele restanti, iéra obligatiuni fára interese restanti nu se aflau in fondu.)

b) interesele restanti, dupa acele obligatiuni, 8 la numeru facu: 26,244 fl. 50 cr.

c) obligatiuni ruráli ungaro-banaticé, trei piese in valóre nominale de 26,250 fl;

(NB! Dupa invoiéla románii erau obligati a primi numai 25,000 dara acesta suma nu se potea compone din esistintile obligatiuni de asta categoria, iéra de alta parte perderea ce aci s'a causatu prin primirea in valóre nominale a plusului de 1250 fl. s'a compensatu prin rescumperarea in bani gat'a de cátra administratiunea fonduriloru serbesci a unei asemenea obligatiuni din cele-lalte dóue fonduri ale romániloru totu in pretiulu nominale.)

Aceste trei posturi dau sum'a de 300,141 fl. 50 cr. v. a.

Restulu de 23,075 fl. 50 cr. s'a respunsu in numerariu adeca cu bani gat'a.

II. Fundus instructus dioecesis Aradiensis s'a predatu si resp. primitu cu tóte actele administratiunali, mai intregu in obligatiuni private ipotocate, in valóre totale de 8150 fl. 22 cr. v. a.

III. Fondulu seminariulu totu asemenea, in valóre de 2023 fl. 68 cr. v. a.

S'a mai compensatu 600 fl. interese cari dupa o obligatiune privata erau respunse pána la finitulu lui Decembre 1872 inainte.

Astu-feliu valórea tuturor celoru primite este impreuna 333,994 fl. 40 cr. v. a.

Iéra spesele ce s'au facutu cu tóte operatiunile redicárii acestei sume suntu: 684 fl. Remanendu asiá dara aceste fonduri in realu de 333,310 fl. 40 cr.

Dispusetiunile ce voru fi a se face prin administratiunea nóstra provis. din Aradu, le vomu atinge atunci cându vomu avé fericirea de a poté reportá si despre desfacerea fonduriloru scolari din Bud'a-Pest'a, ce pána acum mai vertosu pentru neinfatiarea regulata a membriloru serbi nu s'a potutu finalisá, in care privintia inse in urm'a intetiriloru ce s'au facutu prin regimu, si la patriarchatulu din Carlovétiu, sperámu ca curendu vomu reusi sa ni ajungemu scopulu.

Totu deodata s'a combinatu cu administratiunea fonduriloru din Carlovétiu acea mesura, ca din ambele párti sa se incunoscintiedie detorasii cari s'au cesu romániloru, despre acesta cestiune si sa se indrume a respunde restantie la administratiunea romána din Aradu, si — fiindu ca restantie s'au datu romániloru in tipu de bani gat'a, sa li se anuncie, cumca acele restantie dela 1 Novembre se privescu de capitale scadiute si se voru computá la respundere cu câte 6%.

Atát'a este credemu de lipsa a aduce la cunoscintia publica despre aceste fonduri, — Prin a cáror'a primire acesta cauza s'a terminatu finalmente. —

„Lumin'a“

*) Dara dela 1865 pána acum cátu se radicá? Atunci erá tradare primirea unei sume cá cea din susu, astadi ea este virtute!

Red.

Cestiunea bulgara.

(Fine.)

Grecii ocupa totu tierrulu, dela Marea-Négra pâna la frontariile regatului elenicu. Tóte insulele Archipelagului sunt locuite exclusiv de câtra greci.

Totu asemenea este in Epiru si in Tesali'a, unde s'au stabilitu câte-va colonii române si bulgare in diferite epoce si cari voru sferi prin a fi absorbite de câtra greci. Intre Traci'a, — locuita de câtra individe din tóte nationile ale imperiului otomanu, pre unde grecii sunt in majoritate, — si intre Tesali'a, este Macedoni'a care a fostu supusa câti-va ani la bulgari si pre care o reclamu cu totul.

Nordulu provinciei acestei'a, care a fostu odinóra celu mai puternicu imperiu alu universului, astadi este mai de totu populatu de bulgari, cari s'au stabilitu acolo de ani indelungati. Sudulu, din contra, numera la patru sute de mii greci, unicii, adevérati descendinti ai invingatoriloru Asiei. Suntu pre alocurea câte-va colonii bulgare, dara putienu numeróse, fórté serace si dara ele nu potu fi privite, sub nici unu raportu, de stapáne ale tieriei. Midiloculu Macedoniei este locuitu de greci si de bulgari.*) Cei intâin, industriali si comercianti, s'au concentratu mai cu deosebire prin orasie; cei din urma muncitori de pamentu si pastori, locuescu câmpiele. De-si bulgarii au totu inaintatu spre mare, coloniile lor au fostu silite in sa se ocupe la óre-care distántia de tiermuri unde le-au taiatu drumulu elementulu grecescu.

De aceea bulgarii au cantatu sa-si croiesca unu drumu spre mare pre la Athos si Saloniu, cá sa póta taiá elenismulu in dóue bucáti. La propagand'a activa panslavista, grecii au opusu o propaganda si mai activa inca: au inmultitu scólele elementarie de ambele sece in comunele rurali, au creatu scoli in orasie, au fundatu chiaru o scóla normala cá sa nu aba nici odata lipsa de invetiatori rurali. Asiá dara, lupt'a acést'a a dóue elemente rivali, a facutu, pentru civilizatiunea Macedoniei, mai multu decâtu aru fi potutu face guvernulu celu mai ingrigitu, propagându cu staruintia impismata instructiunea in poporu.

Deci, nu emanciparea lor religiósa, — la care biseric'a din Constantinopole nu se opune câtusi de putienu, — revindeca bulgarii in momentul de fatia, ci o dominare spirituale asupr'a provinciiloru micste. Dara tocmai acést'a nu le va acordá-o nici odata patriarhulu ecumenicu, chiaru cându l'aru deposede din demnitate-i Sultanulu, chiaru cându aru suferi sórtea lui Gregoriu V.

Cá sa póta fi cestiunea resolvata fára a provocá o schisma regretabila printre crestini din orientu, trebuiesce cá bulgarii sa consimta la o delimitare fixa a eparchiiloru asupr'a câror'a urméza sa se intinda jurisdictiunea spirituala a ecsarchatului lor.

Aceea ce arunca confusiunea intr'o cestiune atátu de simpla, este articolulu X alu firmanului care recunósce pre ecsarchulu bulgariloru. Acestu articlu creéza o situatiune impossibila patriarhului Constantinopolei. Provinciile micste se voru pune sub jurisdictiunea capeteniei spirituali, grece séu bulgare, care aru avea unu numeru mai mare de aderinti.

Deci, pentru ca in Torci'a, nu se pomenesce nici de biou de statistica, nici de recensimentu exactu alu populatiunii crestine, voru ajunge firesce cá pasialele sa fiá singurele autoritati competente sa decida in administratiunea spirituala a provinciiloru micste.

Si apoi cifrele putendu variá dupa capriciulu unui pasia, provinci'a acést'a, ce se afla pusa astadi sub jurisdictiunea spirituala a patriarhului ecumenicu, s'aru pune cá mâne sub a ecsarchului si vice-vers'a. Ne este cu greu a crede cá primul prelatu alu orientului, cârui'a turcii i-au acordatu tóte honorile suverane, garantate de câtra toti sultanii dela Mahomet II încóce; ne este cu greu a crede cá s'aru poté injosi pâna a-si pune autoritatea la discreti'a unui guvernatoru de provincia séu la a unui ambasadoru acreditatu pre lângá Inalt'a Pórtá.

Dupa ce a escomunicatu pre episcopulu care s'a proclamatu dela sine-i ecsarchu alu bulgariloru si pre prelatii cari violasera canónele bisericeii, patriarhulu ecumenicu a otaritu a convocá unu sinodu locale spre a-i supune diferendulu. Sinodulu acést'a se compune din patriarhulu actualu alu Constantinopolei, din fostii patriarhi ai aceluia-si orasiu,

*) De macedo-románi, despre cari strainii presupunu ca suntu greci. R. „T. R.“

din patriarhii Ierusalemiei, Alessandriei, Antiochiei si din episcopulu independinte alu Ciprului; intr'unu cuventu, din tóte capeteniele bisericeii imperiului otomanu. Grecii din Constantinopole ceru declaratiunea schismei cá singurul midilocu de a resolvé cestiunea.

In casulu acést'a, partisanii ecsarchului voru fi datori sa se pronuncie, si biseric'a grecesca nu va mai avea nici unu amestecu cu bulgarii. Bulgarii in sa se temu a nu fi declarati schismatici, sciindu ca unu óre-care numeru din trensii voru fi mai bucurosi a se uni cu grecii decâtu a riscá censurile bisericesei.

Nu mai putienu, Russi'a, se teme cá de focu de schisma. Cá tóte cele-lalte nationi ortodoxe, ea va fi chiamata a se pronuncia asupr'a otaririi sinodali si, iésa cum a esi, adevérulu este ca nu putienu va perde influenti'a-i in orientu. De se va pronuncia contr'a bulgariloru, si-i alienéza pentru vecii veciloru, cáci se scie ca pâna acum i-a impinsu si i-a sustienutu pre calea acést'a; de se va pronuncia contr'a patriarhului ecumenicu, ea in sasi aru fi tratata de eretica si-si va perde midiloculu celu mai puternicu de actiune, care este acél'a alu comunitátiiei de religione pre care l'a posedatu in totu-déun'a asupr'a crestiniiloru din orientu, de orice nationalitate.

Sinodulu a tienutu mai multe siedintie secrete, si a respinsu cá contrariu principiiloru cristianismului, etimophilismosulu, adeca reparatiunea bisericeiloru prin rase séu triburi.

„La Republique Francais.“

Sántirea bisericeii gr. or. din opidulu Mercurea.

Biseric'a nóstra cea nóua din Mercurea, fára indoiéla un'a din cele mai mari si mai frumóse din archidieceasa, inceputa cu punerea petrei fundamentali la 24 Septembrie 1864, prin multe ostenele si sacrificie, in fine este gat'a, si diu'a sántirei ei se destinase pe 5/17 Novembre a. c.

De tempuriu reprezentantii acelei'a se ingrijisera, cá diu'a acést'a atátu de memorabila pentru poporulu nostru credinciosu din Mercurea, ba pentru totu tractulu acél'a protopresbiteralu, se fia serbata cu demnitatea, ce i se cuvine; cáci nu numai se facura din bonu tempu arétáriele oficióse câtra autoritátiie mai inalte bisericesei, ci si o multime de invitatiuni tiparite se adresasera câtra inteligenti'a romána din tóte pártile. Iéra pregatirile, ce facuse putienu numerosulu, inse bravulu si zelosulu nostru poporu din Mercurea, erau totu atátea dovedi prea frumóse despre aceea, ca elu scie apretini insemnatatea dilei celei multu oftate de parintii, mosii si stramosii sei.

Escelenti'a Sea Par. Archiepiscopu si Metropolitu A n d r e i u, rugatu cu multa ardóre a seversu insusi actulu sántirei acestei bisericeii, din caus'a scapetei sele sanetáti, spre marea dorere a fiiloru sei sufletesci, na se potú presentá in persóna, in sa tramise pre Vicariulu seu archiepiscopescu, P. Archimandritu N i c o l a u P o p e ' a, — o impregiurare carea aduse doiosulu poporu multa bucuria simangaiere. —

Précuvios'i'a Sea dara, sosindu Sámbara pre la 3 óre dupa amédi la hotarulu scaunului Mercurei, fú surprinsu de unu frumosu banderiu de calareti cu flamur'a nationala in frunte, si intempinat de dlu jude reg. D e m e t r i u M a c e l a r i u si Parintele Administratoru protopresbiterale I o a n u D r o c u, care din urma bineventá pre Reverenti'a Sea Parintele Archimandritu cá pre delegatulu Archipastoriului seu in terminii cei mai caldurosi. Dupa ce Reverenti'a sea dete espressionu simtiemintelor sele de bucuria si recunoscinti'a pentru festiv'a primire, ce i s'a facutu, si pentru ca cu ajutoriulu celui pré inaltu ne vedemu adunati spre unu scopu sántu si de multi ani doritu, si impartasi intempinatoriloru binecuvéntarea Escelentiei Sele, P. Archiepiscopu si Mitropolitu, se stramotá din caret'a sea in caret'a festiva, ce-lu intempina-se, si luându lângá sine pre Parintele Adm. protopopescu, iéra loculu seu cedendu-lu dlu jude regiu Demetriu Macelariu, conductulu se puse in miscare si la 4 óre sosi in Mercurea, unde Reverenti'a Sea trase la locuinti'a P. Adm. protopopescu, iéra cei-lalti óspeti se imprasciara pre la cuartirele pregatite.

Indata apoi se conferi clerulu si poporulu in biseric'a cea vechia, unde sub conducerea P. Archimandritu cu asistintia numerosa se celebrá dupa tipicu Vecerni'a cea mica, si apoi radicându-se S. Antimis, intre cântarile bisericesei dela 13 Septembrie in sunetulu clopotelor si intre lacrimile de

bucuria ale numerosulu poporu se duse in biseric'a cea nóua. Impressiunea, ce o facú asupr'a inimeloru tuturoru celoru de fatia diferenti'a intre ceste dóue bisericeii erá in adevérulu profunda: ceea de lemnu, cést'a de zidu; ceea scunda si umilita, cést'a inalta si marétiá; ceea intunecósa si ruinósa pâna la estremu, cést'a luminósa si stándu in cea mai frumósa integritate si splendóre; ceea la loculu celu mai uritu si mai parasitu la o parte a comunei, cést'a la loculu celu mai frumosu lângá drumulu tieriei la strada, in vederea lunei, stralucindu cu cruceá turnului seu celui frumosu la unu tienutu de mai multe miluri!

In biseric'a cea nóua se seversu Vecerni'a cea mare cu Priveghiere si Utrenia, cu carea apoi ajunulu dilei se incheiá, remánendu numai candelile aprinse spre a simbolisá dupa stravechiulu obicei alu bisericeii nóstre priveghiere spirituala a fiiloru acestei bisericeii in decursulu noptiei intregi.

In dimineti'a dilei festive trei bubuituri de tréscuri, urmate apoi in intervale potrivite de mai multe altele, anunciara momentuositatea serbatórei. Óspetii din apropiare si din deportare, preoti si mirenii, barbati si femei, románi si nerománi, acurgeau din tóte pártile; si la 9 óre, cându P. Archimandritu in trasulu clopotelor si salvele de tréscuri, insolitu de unu numeru cá de 18 preoti de felu-rite graduri si numiri, se conferi printre portile de triumfu la biseric'a, acést'a indata intru atát'a se umplú de ascultatori si privitori, incátu spatiulu ei celu largu abia poté cuprinde numerulu lor.

Incungiaratu de 5 preoti si unu archidiaconu P. Vicariu archiepiscopescu celebrá sántirea apei si stropirea altariului si a bisericeii si rosti din genunchi rogaciunile indatinatate pentru asemenea festivitáti, dupa cari apoi ducendu-se s. Antimis in altariu se incepú s. Liturgia, carea sub melodiósele cântári ale invetiatoriloru nostri H o c i o t a din Selsce, B a n u din Poian'a, M e t i u din Resinari si multi altii dimpregiuru, introniti in choru improvisatu, decurse in ordinea cea mai frumósa. In loculu chinocului P. Vicariu rosti unu cuventu insufletitu.*)

Dupa acestea urmá cu solemnitate intre salve de tréscuri si trasulu clopotelor incungiararea bisericeii si stropirea paretiloru ei cu apa sántita; iéra dupa reintrarea in biseric'a, Par. Administratoru parochialu si protopresbiteralu Ioanu Drocu luându-si de tema cuventulu Psalmistului: Rog'a seraciloru o ai auditu Dómne etc. Psalmu 9. 38. adresá parochieniloru sei unu cuventu serbatorescu, bine potrivitu insemnatátiiei dilei si petrundietoriu la inimile acelor'a, in care desfasiurá mai pre largu impregiuráriele speciali ale bisericeii si poporului credinciosu de acolo, si cu acést'a facendu-se incheierea si stropindu-se totu poporulu cu apa sántita, se terminá festivitatea bisericeii, la carea afara de vre-o 20 preoti dimpregiuru si o multime considerabile de conationali si coreligionari din comunele invecinate, luasera parte autoritátiie locali bisericesei, politice, judiciale si financiale, si unu mare numeru de poporu de tóte nationalitátiie si confessiunite, cu deosebire sasi de acolo si din vecinatate. In condic'a bisericeii, arangiata cu gustu si pregatita anume spre scopulu acést'a, se inscrise la estrea din biseric'a din partea celoru de fatia, ba si prin epistole din afara dela binefacatori considerabil'a suma de preste 500 fl. v. a. (Va urmá)

Universitatea fundului reg.

In siedinti'a din 14 Nov. se constituie universitatea si se desbata unele cestiuni de formalitate in priviti'a alegieriloru comisiuniloru.

La propunerea lui Schneider de a se împárti colectiunea de documente de Seivert deputatiloru dietali incinge o discussiune intre propunetoriu si d. E. M a c e l a r i u, carele din urma nu e multiamitu cu motivarea propunerei si doresce cá sa se statoréscá autenticitatea documentelor culese de Seivert, care colectiune deputatiloru dietali li e de prisosu, cáci ei au acolo opulu autenticu alu academiei de sciintie despre fundulu reg.; iéra déca univ. staruiesce a se tramite colectiunea de Seivert atunci sa se aléga o comisiune de siepte si sa-si dea párrerea asupr'a datelor din colectiune.

Müller e contr'a propunerei lui Macelariu, din cauza ca atunci nu se ajunge scopulu cu tramiterca si impartirea colectiunei documentelor. Cestiunea acést'a se termina in fine se primesce propunerea lui Schneider.

*) Ne pare reu ca nu avem ce-va mai pre largu din cuventulu P. Archimandritu, cáci audimu ca nu a fostu numai insufletitu, dara si plinu de invetiatura positiva pentru poporu. Red.

In ședința din 18 Nov. se încuviințea darea unor anticipații și diurne. După aceea se cetește emisul ministeriale (în traducere nemțescă) în afacerea școlii de agricultură din Mediasiu. Reconoscința ministrului pentru faptă cea patriotică, (deschiderea școlii de agricultură în Mediasiu) și promisiunea ca la casu de nevoie va sprigini școlă și cu ajutorie materială, primesce universitatea cu multă amita spre știință; iera împregiurarea ca elevii numitei școle nu se bucura de dreptul de a servi că voluntari anuali în armată se primesc cu parere de reu și în fine portul liber postal alu sfacerilor numitei școle se primesc spre placuta știință.

Bedeus cere a i se spune ca negociările pentru ajutorirea școlilor de agricultură din Brașiov și Bistrița, din bugetul statului, s'au facut cu încungiurarea universității. I răspunde președintele, ca districtele s'au pus cu ministeriul de dreptul în corespundință și numai ministeriul a trimis ajutoriul cerut pe calea universității delegate. Bedeus propune ca emisul ministerialu de pre măs'ă univ. sa se comunice și districtelor Brașovului și Bistriței, cu adausul, ca în viitoru petitiunile, prin cari ceru ajutorie pentru școlile de agricultură dela statu sa le astérna mai întâiu universității spre aprobare și recomandare (Entia sine necessitate non sunt multiplicanda R.). Intre celelate amenunte ce s'au urmatu mai departe este de însemnatu, ca în 21 Nov. iera va fi ședința și ca atunci între alte este pus la ordinea zilei procesul comunei bis. gr. or. din Noerichiu.

Varietăți.

* * Pré Sânti'a Sea parintele Episcopu Procopiu Ivacicoviciu a returnat dela Carlovietu în buna sanetate
„Lumin'a”

* * Buletinul despre colera. În 15 au fostu în Bud'a 17 casuri de bolnavire, 4 de mörte; în Post'a 38 de bolnavire și 14 de mörte. De ambe feluri de casuri se anuncia din Maramuresiu, Ugocsa, Siarosiu, Casiovia, Vatiu și Bud'vechia.

* * Lui Ladislau Berzenczey, pe care lu atacasera mai cându nise juni plini de speranță, sasi, în Brașiov în odai'a sea (hotel Bucuresci), i sparsera, pöte ca alții, în nöptea din 13 spre 14 l. c. ferestile în Magierusiu sasescu. O mângaiere pöte sa aiba Berzenczey și adeca, ca nu are de a face cu ömeni prosti, ci cu de acei'a ce „ducu cultur'a în orientu.”

* * „Brutal'a maniera a unui invetiatoriu fatia cu unu colegu alu seu.” Sub acestu titlu, unu domnu invetiatoriu, fostu ostasiu, ni scrie ca s'a dusu la unu domnu invetiatoriu mai betrân, și l'a rugatu sa-lu pregătésca pentru esamenul de calificatiune, dara ca invetiatoriu mai betrân l'au scos afara. Atât'a pre scurtu totulu. Noi n'amu crotiatu ostenel'a de a ne informá despre acést'a cauza, si-i potemu servi invetiatoriu, fostu ostasiu, cu urmatórele: Cându a[mersu] la invetiatoriu betrân, s'a prezentatu în acést'a stare: O pipa lunga, o petasca de tutunu mare cu ciucuri lungi, pare ca și herbecele a scötu la ce va sa servésca de nu si-au crotiatu pelea, apoi la capu cu unu picu de veselie, în a cărei'a urmare mustetiele erau ceva-si cam . . . Cerendu sa-lu pregătésca pentru esamenul de calificatiune, și vedindu-lu invetiatoriu betrân într'o stare atâtu de nepedagogia, trase sieriulu mesei de-i arátá unu corbaciú dicendu: Pre ömeni cá d-ta, eata cu de acést'a amu sa-i invetiú! — La aceste cuvinte invetiatoriu, fostu ostasiu, o tulí la fuga. Dara nimenea nu l'a scos afara, ci elu singuru a fugitu în spaima de acestu nou — metodu.

„Lumin'a.”

* * Eylvavia. La St. - Petru în apropierea Sabesiu credinciosii luterani fura constrinsi prin asistinta militara să asculte predic'a parochiului. Ce indignatiune va sa-lu cuprinda pre „ortodossulu” de lângă Sabiu intemplantu acést'a, încátu vai! de consistoriu supremu evangelicu din Ardélú ce 'si va audi în „Federatiune”!

* * Din Pest'a s'a trasula Bucuresci. Cine? Se vede ca limb'a magiara Diariile din Pest'a vorbescu cu multa bataie de capu, ca ce sa faca cu legea carea are sa se faca în diet'a acést'a pentru capital'a Bud'a-Pest'a, căci

e temere ca membrii municipalității nu voru vorbi unguresce. Unii diceau ca în lege sa se dica espresu, ca în adunările municipalu limb'a de desbateru sa fia numai cea magiara. Alții mai cu minte, cá sa nu provöce unu resimientu în majoritatea cea imensa nemagiara din Bud'a-Pest'a au disu ca în lege sa nu pomenésca de nici o restringere, dara sa se faca apelu la patriotismu fia-cărui membru; agendele inse sa se pörte în limb'a țierei. — Pre cându diariile din Pest'a ni spunu de atât'a grigia pentru limb'a țierei în capital'a Ungariei, „Nemere” de alta parte enaréza din Bucuresci, ca aici birturile suntu mai magiare decâtu cele din Pest'a. Celariu, fata de casa, aducatoriulu pre uésa toti vorbescu unguresce. Pána si fiacherii sciunguresce. Numai la consulatu nu este nimenea carele sa scie limb'a magiara!

* * Votarea secreta. „Bünd. Tagbl.” scrie ca unu artiste în öre-care comuna si spargea capulu förte multu sa afle elu ca ce este votarea secreta, cu atâtu mai vertosu, cu câtu dupa ordinationile ce i venise dela deregatori'a mai înalta respectiva, trebuiá sa o puna în lucrare tocmai elu în comun'a a cărei artiste erá. După mai multe nopți petrecute fára somnu în fine afla. Duminec'a urmatóre chiama pre toti barbati din comuna la sine și unulu câte unulu intra într'o chiliutia și i spune judelei la urechia cui voiesce sa dea votulu. Asiá instruisse judele pre ömeni pentru ca asiá a aflatu elu ca este votarea secreta.

* * Pictoru și furu. Unu teneru de 21 ani din Hessen, cărui i lipsesce mân'a drépta este urmaritu pentru ca a fugitu din prinsóre; elu adeca de-si numai cu o mâná, și inca cea stánga, avé sa siéda 2½ ani la umbra, căci cu o mâná cum este si depinge și fura bine.

* * Focul mare și infricosiatu a fostu în 3/15 Nov. a. c. în Santupetru de lângă Brașiov despre care ni se comunica ca în scurtu tempu a prefacut în cenusia cladirile și averea din trensele a 250 familii (dintre cari 65 suntu familii române). Intre toti acesti nenorociti numai 11 a fostu asecurati. Rapiditatea cu care s'a estinsu foculu asup'r'a mai a comunei întregi e de a se adscrie si unu ventu infioratoriu ce suflá atunci cu cea mai mare furia. Gránele fiindu cea mai mare parte neimblatite nu au pututu fi scapate, și prin urmare hran'a bietiloru ömeni de pre unu anu întregu victima flacariloru neinduratulu elementu. — Foculu s'a escatu din joculu unui copilu cu lemnie de aprinsu (aprinđióre) lângă o siura acoperita cu paie. Mosiulu copilulu carele erá ocupatu în siura a observatu foculu cându cuprinsese siur'a mai întregá. Bietulu betrân Christianu Kleeș (sasu) a muritu dejá în urm'a ránilorú ce le-a capetatu vrendu sa mai scape câte ce-va de focu; copilulu insa a intratu în siura dupa ce singuru a anunciatu foculu și de atunci nu se mai scie nimic'a despre densulu. „Kr. Ztg.” da lectiuni aspre Sântpetreniloru, pentru ca nu si-au imblatitu inca gránele. Noi cugetámu, ca ajutoriulu în bani și bucate aru fi cu multu mai priinciosu de câtu sfatorile ce nu mai potu folosi nimic'a.

* * Propunere la tempu. După legile statulu nordu-americanu Ohio, o femeia pöte cere despagubire dela cárcimariu, deca îmbéta pre barbatulu seu, seu deca acést'a e unu betivu, numai pentru ca ia datu beutura betiva. În dilele aceste spune fói'a „Albany Evening Journal” ca o muieru a pretinsu dela siése cárcimariu câte 10,000 dollari și e de parere ca cu totu dreptulu pentru durerile ce a suferitu în urm'a betiei barbatulu seu. Cum aru fi, dice unu altu diariu, cându prin legi s'aru puté constringe modistele și comerciantii de márfuri de mode sa plátésca barbatiloru despagubiri pentru durerile ce li causéza muierile lorú.

* * În menageria. În un'a din cetățile nemțesci se producea unu proprietariu de menageria deschidendu gur'a unui leu și verendu-si capulu intrens'a. Toti privitorii asceptau în o taceru infioratöre esitulu acestei productiuni cutezate. Unu invetiacelu de partofariu inse eschiamá: Acést'a e nimic'a! Sa-lu vedu eu sa între singuru la maestrulu meu cându va fi maniosu!

* * Comodu și practicu. „Genfer Journal” raportéza despre unu lucru demou de a se introduce la tóte drumurile de feru, ce se afla la drumulu de feru francesu orientalu. Caletorii de pre lini'a acést'a capeta de unu tempu încöce bilete

de urmatoriulu caprius: „Fiindu ca trenurile exprese și de posta pauséza la gar'a din Vesoul tempu förte scurtu, domnilorú caletori, cari dorescu sa prandiésca seu sa dejuneze acolo, li se aduce la cunosciinta, ca în buffetulu garei se capeta mancári calde în corfe și o jumetate sticla de vinu de Bordeaux pentru pretiulu de 3 frânci seu 3 frânci 50 centime. Mancările suntu: trei feluri de bucate páne și desertu. Biletele se predau caletoriloru în Vesoul; iera în Portarlier cei ce caletorescu la Parisu și în Luzern cei ce caletorescu la Basile'a le dau inapoi. Caletori'a dela Vesoul pána la statiunile dise durezá 30 minute, asiá încátu caletorii potu sa prandiésca comodú în vagóne.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de parochu pre vacant'a parochia Vidolmu tractulu protopr. a Lupsiei pána la 1 Decembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu: Casa parochiala cu pivnitia și gradina de pomi, pamentu aratoriu de 1 ferdela de cucurozu, de grâu 5 ferdele pre unu anu, pre altulu 7 ferdele, fenatiu de 3 cara de fenu, și cimiteriulu de 2 cara de fenu și dela 60 de case câte 8 cupe de grâu simbrú; apoi venitele stolare obicuinute.

Doritorii de a ocupá acést'a parochie: se cere a fi clerici absoluti, și cu portári morale, concurselu au sa fia proveditu cu documentele necesari, si ale adresá la scaunulu prot. gr. or. alu Lupsiei pána la 1 Decembre 1872.

În contielegere cu comitetulu bisericescu din Vidolmu.

Ofenbai'a 3 Novembre 1872.

Nicolau Fodoreanu
Adm. prot. gr. or. a Lupsiei.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de preotu în vacant'a parochia Lesinicu cu fili'a Dumbraviti'a din protopopiatulu Deveí, se escrie concursu cu terminulu pána la 30 Novembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

În matra. Casa parochiala cu gradina lângă ea. Dela 28 mosiesi a 2 mertie — 56 mertie greu. Dela 50 geleri a 2 mertie — 100 mertie cucurudiu sfaramatu.

În filia. Dela 47 numeri de case a 2 mertie 94 mertie cucurudiu sfaramatu. Unu pamentu aratoriu de 2 mertie semanatura. Si în fine, cimiteriele de lângă ambele bisericú, pre lângă stol'a usuata.

Doritorii de a ocupá acestu postu 'si voru tramine petitiunile lorú instruite în sensulu Statutulu Organicu § 13 adresate comitetulu parochialu, la subscrisulu, pána în terminulu indicatu.

Dev'a 29 Octobre 1872.

Pentru comitetulu parochialu

Ioanu Papiu
Protopopu.

(3—3)

Concursu

Devenindu un'a din parochiele de a III clasa din comun'a Rechi'ta și fili'a Strugariu vacanta, se escrie pentru reintregirea ei concursu pána la capetulu lunei lui Decembre 1872 st. v.

Emolumentele suntu:

- dela 108 familii câte o ferdela de cucurudiu în grauntie și câte o di de lucru — claca. —
- fenatie de dóue cara de fenu,
- indatinatele venite stolare regulate încátu-va.

Doritorii de a ocupá pomenit'a parochie, au sa-si ascérna suplicele lorú scaunulu protopr. gr. or. în S Sabesiu inzestrate cu documentele recerute de Statutulu Organicu pána la prefiptulu terminu.

Rechi'ta în 24 Octom. 1872.

Comitetulu parochiale.

Cu consentimentulu resp. P. protopr.

(3—3)